

Propositiones ex universa philosophia : thèse soutenue au Collège de Clermont par Charles de Benjamin

Numéro d'inventaire : 1979.29979

Auteur(s) : Grégoire Huret

Type de document : affiche

Période de création : 2e quart 17e siècle

Date de création : 1641

Inscriptions :

- signature : Greg. Huret invenit et Sculp.

Matériaux et technique(s) : papier vergé procédé de gravure en creux

Description : Gravure en taille-douce sur papier vergé filigrané. cuvette visible. Feuille constituée de 2 pièces, longues pliures.

Mesures : hauteur : 88,5 cm ; largeur : 59,3 cm

Mots-clés : Affiches de thèses et d'exercices publics

Filière : Université

Niveau : Supérieur

Utilisation / destination : enseignement

Historique : Affiche annonçant les thèses de philosophie que doit soutenir Charles de Benjamin au Collège de Clermont le 12 mai 1641. Les articles abordent la logique, l'éthique, la physique (matière, quantité, astronomie) et la métaphysique (existence de Dieu, définition de l'Etre). Le texte est imprimé dans un cartel figurant une tenture déployée par des angelots. La partie essentielle de l'estampe représente le Génie de la France, en robe fleurdelisée, portant dans le ciel des étoiles fixes (représentées par des fleurs de lis), parmi les divinités de l'olymp (Chronos, Jupiter, Apollon, Mars, Mercure, Diane, Vénus), le portrait du Cardinal de Richelieu. Sur l'orbe du globe terrestre, quatre figures allégoriques représentant l'Angleterre, l'Allemagne, l'Italie et l'Espagne regardent. Dans un cartel aux armes de Richelieu, la dédicace.

Représentations : sujet mythologique, fleur de lys / De part et d'autre du texte, dans des cartouches, six représentations allégoriques avec légendes (par exemple: "La valeur l'emporte sur le sort", avec la Valeur, en robe à fleurs de lis, tenant enchaînée à son char la Fortune, avec sa roue).

Autres descriptions : Langue : français

ill.

PROPOSITIONES EX UNIVERSA PHILOSOPHIA.

I.
LOCA est virtus intellectus, & inter ipsas artatum, obiectum attributionis ipsius est syllogismus perfectus. Unitas requisita ad uniuersale non est in rebus.

II.
REUGNAT praeclarum obiectum inter obiecta creaturae identificata, ea est distinctio ex natura rei scistitum.

III.
DISTINCTIO rationis est meta cognitionis diversitas, distinctio rationis ratiocinarii non est sola germinatio conceptus.

IV.
GRADUS metaphysici eiusdem induit, nulli si simplex sit, sin est compositum, aliqui possunt esse entitat. distincti.

V.
PREDICAMENTA benè sunt insti-tuta decem. Sufficit inter ipsa distinc-tio rationis ratiocinatarum.

VI.
ENs est supremum rerum omnium genus. Supremum genus praedicamenti substantiae est genus ad Deum & creaturem.

VII.
RELATIO praedicamentalis est accidentes metaphys. facit suum subiectum ad, ipsa faveret non est ad, est in logicè, non physice.

VIII.
Si essentia ipsius physice species, est complexus ex subiecto, fund. term. &c. si metaphys. est formalitas ab illis abstracta.

X.
OMNIS est mutua, aliqua exigit existentiā termini, aliqua non. Deus habet relationem praedicamentalem ad creaturem.

XI.
SCIENTIA & opinio possunt esse simul: in prima figura quintum modum dire-
quum habemus, cuius minor est negativa.

I.
ET HIC a speculativa est, obiectum attributionis ipsius est actio honesta, scientia dici potest, est magni ad prudentialiam praesidium.

II.
BONITAS est conuenientia, quam appetibilis sequitur ut proprietas: malitia est disconuenientia, quae sequitur odibilitas.

III.
Nec motiu prosecutionis appetit? po-test esse malitia, nec fugere bonitas, nece-sitas. nec odit malitia, nec amat bonitatem.

IV.
CONVENIENTIA obiecti cum natura ra-tionali, quae dicitur honestas obiectum est excessus moralis bonitatis supra malitiam.

V.
SOLA visio Dei non est tota essentia beatitudinis, amore beatifico Deus possi-detur & possider, non in eodem genere.

VI.
ILIBERTAS potentia non est indifferenta iudicij, sed vis coiungendi negationem actionis cum prærequisitis omnibus. ad agendum.

VII.
LIBERTATEM potentiam destruunt præ-determinatio & prædefinitio, conco-mitatur præscientia Dei.

VIII.
IMPERIUM quo superior obligat inferio-rem, extintimatio, quo suppositu potentiā internā ad agendum actus appetitus efficax.

IX.
DATVR actio in individuo indifferens, commoditas naturae & voluptas licita sunt motuum agendi indifferens.

X.
A NIMA separata non est in statu violē-to, loquitur cum Angelis, per voluntatem reflexam directivam obiecti inaudientē.

I.
PHYSICA obiectum attributionis reali-ter est mundus, ratione vero corpus na-turale est. Est speculativa, dici scientia po-test: ipsi teste Aristot. seruit Mathematica.

II.
MATERIA prima habet propriam ef-fentiam & existentiam, nulla forma substantialis influere in ipsam potest.

III.
FORMA substantialis unitur materiæ per vniōne ab utraq; distinctā, & in utraq; recepta distinguitur ab actione educt. for.

IV.
COMPACTVM est entitas realiter dif-tingit a singulis partibus seorsim sum-pitus: est enim complexus omnium.

V.
ACTIO etiam creativa distinguitur à causa & effectu realis seorsim lumpis, non est prior suo termino.

VI.
QUANTITAS est accidentes realiter distin-guita à substantia. Eius effectus forma-lis consistit in radice extensionis actualis.

VII.
CONTINUVVM primò cōstāt entitatibus extensis, sed indiuisibilibus: ipsius diui-nitione realē in infinitū non agnouit Arist.

VIII.
RAREFACTIO fit per additionem qua-ntitatatis ad quantitatem, in ea partes subiecti sunt in pluribus locis inadæquatis.

IX.
POTENTIA anima non distinguitur realiter ab anima: omnis cognitione faltem indicativa est verbum.

X.
NON datur verbū distinctū à cognitio-ne. In bestiis sunt cognitione iudicat, & sēcūs interni. non est discursus per seculū.

I.
FIRMAMENTVM solidum est, constat-e quae materia & forma: at Cœli planeta-rum & Empyreum sunt merus æter. Non est sphæra ignis inter æter & lunam.

II.
NON sūt in planetis generationes simi-liles nostris, mouetur à propria forma, ipsarū motus ipsi est & mundo naturalis.

III.
VNA superficies non est terfa & polita speculum, habet eminentias & caui-tates, lucem secundariam habet à terra.

IV.
SOL est globus igneus, maculae ipsius & faculae sunt corpora, illa desiora, hæc ra-tioria generatur ex fumis à sole prodeutib.

V.
SOL mouetur circa suū centrū, eo motu rapit maculas & faculas suas. Saturnus, Iupiter & Venus eodē etiā motu mouētur.

VI.
VIA lactea est contextus mirabilis stel-larum: cometæ sunt in celo planeta-rum: stellæ nouæ in celo fixarum.

VII.
METAPHYSICA obiectū est ens abstra-ctum à natura: dividitur in Theolo-giam naturalem & primam Philosophiam.

VIII.
Dei existentiam multi eventus quoti-die demonstrant: infinitas est ipsius differentia: est actus in infinitum extensus.

IX.
ENs abstrahit à differentiis, & differen-tiis ab ipso, essentia & existentia tantum ratione ratiocinata distinguntur.

X.
PROPRIETATES entis ratione ratio-cinata distinguntur ab ente. Ens ratio-nis est impossibile cognitum.

EMINENTISSIMO PRINCIPI CARDINALI DUCI DE RICHELIEV.

OMNIVM magniarum esse Sapientiam cum Spiritu s ipsa sanctis sapientiatur, tum res tuae gloria amissione domini sororique sic loquuntur,
EMINENTISSIME PRINCIPES, et eum sapientiam omnium administrato predictis, sit: victori illius tunc PANEGYRICVS, omnia consequentia atque futura sit laudem tuarum Echo semper. Adiutor te ad maximam Regis optionem facerem Gallicas felicitas, quia et IUSTISSIMO Principi INTIMAM, et viae Dianam
ASSISTENTEM debet primum admirare SAPIENTIAM; Tu vero cum imperium nostrum externa hecnum in quafi opressum, doniglae vero bellis solo af-factum ac vacua effundens, sic exultans viresq; constitutae confunduntur tuorum, ut tam Europa cum diu posse, ex quo innotescat terror et pax, insipaces venia et fatus, in amores pugnaciam, in vniuersos superi et veneratio descedat. Neque se continet in Republica administratione MAGNITVDO SAPIENTIÆ TVE. Explicat suam etiam administrabilitatem in VITA TVRA prout magnitudinem, cui est ipsa condecorat: nam sic omnes tuos mores, singulæ animi et corporis tua mortis contorquet ad omnes decas. AMPLITVDO mentis tuae ut in te VNO liquido videaris, (quod est ab oraculo predictum) corpus tuum sapienti THRONVM est, ex quo ordinibus singulis, virtutis omnis exercitande non tam exemplar quām imperium proponatur, que adeo ut vel hoc uno plurimum hominum ipsius profita, quid ex tuis prædictis facta est, vita, et res omnis sive bene gerendus regulam certissimam habeant: ita vere prenuntiantur cuncti senon posse, nisi te homines habent, quia in te clarissimum videntur exemplaria inherentia. Erat hoc muelerata multorum sacerdotum fidei quasi constitution, Politia decretis perpetuas esse eam finaria pietate bellum. Neque extra mortaliam angelica pectoris tam meridibilem aliter coniunctionem ferre posuerant, ut cuncti evidenter sint in-ducitis supra mortalem formam erigat se NOBILIS SIMVS ANTMVS IVS, hoc vero etiam ad exteram tua miruadum indecessib; sic enim summa Regni administra-di prudentiam, et ipsas Politicas artes cum legiis Christiane præceptis copulat, et in tua PVRPVRA Politica ex impia sanctam, ex humana ex quaesi sa-crae COELESTEM AC PROPE DIVINAM, aqua rerum sapientias agnoscat. Quare verisimile dixisse nihil videtur illi, qui cum te circumspicant attulit, afferunt confidenter vobis tuam genitrixnam quo edam ante videlicet, tri quo SAPIENTIA duino humore perfusa, ac quotidie exportat ar-cana, que et Politias maximas, et sanctissimas viris noncum erant perfecta statu. Ad illud SANCTITATIS ET SAPIENTIÆ pulchritudinem
dum omnes obsequia sua deferunt, quia nihil non debent omnes Religionis de Regni PATRI, meam etiam Philosophiam, quam nihil multo
preciosius tua est, ista; in quo si illud obseruantur vegetal peribut, quod in omnes disciplinas ingenii tui splendor suo sibi ure
veredict, tum etiam illud sancte profiteor, me vitam, studium, operam, nutribus tuis devouere.

Addictissimus Eminentiae tue

CAROLVS DE BENIAMIN.